

ACADEMIA DE STUDII ECONOMICE

MODELAREA PROCESELOR SOCIALE

REFERAT

**BUSCA COSMIN MUGUREL
CIBERNETICA SI ECONOMIE CANTITATIVA
ANUL II**

Invatarea ca raspuns la problemele unei comunitati.

"Ce ar fi daca ne-am asuma faptul ca invatarea face parte din natura umana la fel ca si hranirea sau somnul si ca este o proprietate inevitabila de sustinere a vietii? Si ce ar fi, daca am adauga faptul ca invatarea este un fenomen social fundamental, reflectand propria noastra natura sociala ca fiinte umane capabile de cunoastere?"

Afirmatia din 1968 a lui Marshall McLuhan care spune ca traim intr-un sat global reprezinta o descriere tot mai potrivita pentru societatea globala din zilele noastre.

Cele doua afirmatii de mai sus stau la baza acestei lucrari prin prisma faptului ca traim intr-o societate globala ale carei granite dispar incetul cu incetul iar principalul mod de a reusi sa convietuim cu semenii nostrii si cu mediul inconjurator este unul pe cat de simplu, pe atat de complex: sa invatam sa facem toate aceste lucruri.

Spre exemplu, sa luam situatia de mai jos:

Locuim intr-o lume mica unde, de exemplu, un macelar chinez contacteaza un virus mortal care poate sa infecteze un calator international, care mai tarziu poate sa infecteze, la randul sau participantii la o conferinta dintr-un hotel din Hong Kong, participanti care in decurs de cateva saptamani pot sa raspandeasca virusul in Vietnam, Singapore, Canada si Irlanda. Din fericire, natura virusului a fost determinata datorita daruirii si cunostintelor unei comunitati internationale de oameni de stiinta, doctori si muncitori, iar institutiile de conducere au organizat o complexa

campanie cu scopul de a pune persoanele infectate in carantina si de a le trata, astfel incat, sa se gaseasca un medicament pentru ca virusul sa nu seraspandeasca.

Intr-o astfel de lume, depindem de numerosi experti care sa interactioneze si sa fie conectati la un nivel global pentru a rezolva o problema ca aceasta si pentru a preveni alte probleme viitoare. Acesti experti din toate domeniile trebuie sa detina un bogat bagaj intelectual si sa fie capabili sa il reproduca si sa il impartaseasca.

Pe parcursul ultimului secol, lumea a devenit din ce in ce mai mica si nu doar prin efectul produs de mass media dar si datorita stiintei, transportului, internetului, migrarii si raspandirea comertului global. In acelasi timp, a existat si o dezvoltare a problemelor globale: degradarea mediului inconjurator, cresterea populatiei, cresterea inegalitatii economice dintre tarile bogate si cele sarace., amenintarile nucleare si biologice ale teroristilor, epidemiile si crizele sau prabusirile sistemelor financiare. Astfel putem prezenta urmatoare afirmatie: cu cat lumea devine mai mica cu atat probleme cu care ne confruntam devin mai complexe si mai amenintatoare.

Am supravietuit acestor amenintari si, paradoxal, le-am cauzat ori amplificat prin inovatii dramatice in stiinta, tehnologie si in structurile organizationale care au marit capacitatea colectiva de a influenta viata pe pamant. De exemplu putem vorbi despre abilitatea noastra de a imbunatatii recoltele si de a controla epidemiile; despre alterare genelor plantelor, animalelor si oamenilor, despre capacitatea de a crea comunitati virtuale si de a extinde corporatiile pe tot globul. Fie ca ne asumam sau nu responsabilitatea pentru interventia asupra lumii in care traim, este evident faptul ca intervenim deja in cursul firesc al lumii noastre.

Totusi, suntem inca la inceput si incercam sa invatam din mers sa facem lucrurile cum trebuie si sa ne cream o societate si un mediu inconjurator care sa ne permita sa traim intr-o lume mai buna. Una din frazele de actualitate in ultima perioada este: *“Gandeste global si actioneaza local”*. Ce inseamna mai exact aceasta fraza? Una din explicatii poate fi definita raportandu-ne la faptul ca nucleul unei societatii este reprezentat de fiecare dintre noi, iar orice schimbare pe care un individ o provoaca, poate sa sa rasfranga asupra societatii in care traieste. Societatea reprezinta cea mai importanta inventie a lumii moderne si principalul motiv pentru care exista o structura si o organizare pe toate sectoarele. Daca societatea nu ar mai functiona, lumea asa cum o stim noi ar disparea. De aceea este util si indicat sa gandim global, dar trebuie sa actionam local, fiecare dintre noi, ca sa reusim sa schimbam sau sa modificam ceva la un nivel mult mai ridicat. *“Fii schimbarea pe care vrei sa o vezi in lume”*, cunoscuta replica a lui Ghandi se integreaza perfect in aceasta argumentare.

Plecand de la ideea ca toti suntem constienti de cele spuse mai sus si de la faptul ca suntem fiinte rationale lumea in care traim ar trebui sa devina din ce in ce mai buna. Totusi, paradoxal, traim intr-o societate care, la nivel global, devine tot mai alerta, mai stresata, mai predispusa la boli, epidemii, dezastre financiare si amenintari teroriste. Explicatia pentru acest paradox, din punctul meu de vedere, se resfrange tot asupra invatarii si capacitatii intelectuale a omului ca reprezentant al societatii in care traieste, deoarece traim intr-o era in care invatarea si dezvoltarea intelectuala a devenit o arma cu doua taisuri. Este adevarat ca un om poate sa aduca un plus in societate invatand diverse lucruri, impartasindu-le si folosindu-le in folosul comunitatii, dar totodata, o persoana poate sa invete sa faca rau societatii de care apartine. Traim intr-o perioada in care atacurile cibernetice, manipularea maselor, strategiile tot mai complexe si aparitia a noi tipuri de amenintari sunt la ordinea zilei si devin o problema majora la nivel global. Societatea evolueaza, lumea evolueaza, dar in acelasi timp amenintarile si problemele evolueaza in acelasi ritm.

Totusi, ce putem face pentru a rezolva aceste probleme daca am concluzionat faptul ca invatarea si puterea intelectuala sta atat la baza lucrurilor bune in lume cat si la

baza celor rele? După părerea mea, toate aceste probleme globale trebuie să ni le asumăm la nivel de individ și să acționăm în așa fel încât dacă am restrânge o comunitate la nivelul unei singure persoane, aceasta să fie o comunitate exact cum ne-am dorit-o (gândește global și acționează local). Este adevărat că un singur om care ia o decizie corectă în ceea ce îl privește nu poate, de exemplu să rezolve o criză financiară, sau să oprească un război; dar un număr suficient de mare de oameni care au în comun aceeași decizie corectă se poate resfrânge asupra comunității, asupra societății și poate avea rezultatul dorit. Soluția tuturor problemelor noastre este învățarea și sta în fiecare dintre noi. Trebuie să citim cât mai mult, să învățăm cât mai mult, să explorăm cât mai mult; doar așa vom reuși să distingem raul de bine, doar așa vom reuși să distingem alegerile greșite de alegerile corecte, doar așa vom reuși să ne facem ideile auzite și să determinăm ce este mai bine pentru noi și pentru comunitatea în care trăim.

Un exemplu interesant care merita prezentat aici este povestea lui John Nash, matematicianul care a schimbat unul din principiile economiei propuse de Adam Smith. „*Ambiția individuală servește binele comun*” spunea părintele economiei moderne. Ce voia el să spună era că, dacă fiecărui individ îi este permis să își urmărească propriul interes, lucrul ăsta va rezulta în cea mai bună dintre lumile posibile. Dar John Nash avea altceva de spus despre asta. În timp ce studia pentru doctoratul său la Princeton University, spre sfârșitul anilor '40, Nash a observat câteva hibe în teoriile lui Smith. El și-a dat seama că cele mai bune decizii pe care le pot lua oamenii se bazează pe acțiunile altora. Când toți indivizii se comportă într-un fel în care acțiunile lor aduc beneficii maxime atât grupului, cât și lor înșiși, avem ceea ce se cheamă un echilibru Nash. Cu alte cuvinte, dacă grupul din care facem parte (comunitate, societate, națiune) prosperă, la rândul nostru și noi, ca indivizi evoluăm și progresăm.